

Beretning til hovedbestyrelsesmødet i Landsforeningen Danmark
Sovjetunionen, den 13. september 1975
af Allan Fridericia

Siden sidste hovedbestyrelsesmøde har to storpolitiske begivenheder vist sig af så central betydning, at de ikke ~~xxx~~ vil være uden ^{Konsekvens} ~~betydning~~ for vor forenings arbejde. Det gælder underskrivelsen af Den europæiske sikkerhedskonferencens dokumenter i Helsingfors og det internationale spil om begivenhederne i Portugal.

Som forening må vi i allerhøjeste grad glædes ved den heldige og enstemmige afslutning på mange års anstrængelser for at fredeliggøre Europa og give øget håb om større mellemfolkeligt samarbejde. På det afgørende punkt - samarbejdet mellem Sovjetunionen og vort land - må vi erkende at Landsforeningen har spillet og vil komme til at spille en vigtig rolle. Meget i det, danske forhandlere har ført frem om større kommunikation af tanker og mennesker mellem landene er jo identisk med denne forenings målsætning. Efter et halvt århundredes erfaringer véd vi hvor man bør sætte ind samtidig med, at vi bør understrege de forpligtigelser den danske underskrift indebærer for Danmark, hvis der skal være mening i dette kapitel.

d.v.s. øget oplysning i vort land om strømningerne i S-U.

Det må med allerstørste tilfredsstillelse derfor konstateres, at vi har oplevet en markant ændring i Danmarks radio og TV under og efter dronningens statsbesøg i Sovjetunionen. Helt i pagt med Helsingfors dokumenternes ord. Såvel danske som udlandske serier har givet befolkningen et rimeligt billede af sovjetisk hverdag. Hovedindtrykket har været; at åben interesse og vilje til at lære fremmedartede forhold at kende gav tilrettelegerne det bedste udgangspunkt.

Statsbesøget blev i talrige aviser genspejlet på tilsvarende måde, hvorved vor forening har fået et godt

udgangspunkt for virkeliggørelsen af Helsingforsdokumenterne i vort land. Vi kan også regne med større velvilje blandt de politiske partier, dels da partierne har tilsluttet sig Sikkerhedskonferencens tanker, dels på grund af øget nødvendighed af handelsmæssigt, teknisk og videnskabeligt samarbejde i den nuværende alvorlige økonomiske situation. *Vår interesse også med glæde hils den ny 10-årige handelsaftale velkommen*

Netop på den baggrund er det betænkeligt, at den politiske situation i Portugal søges forklaret ved en mistænkeliggørelse af Sovjetunionens stilling. En mistænkeliggørelse, der savner motivering fx ud fra sovjetiske publikationer og derfor må ty til opdigtede, falske breve. Her forekommer det ~~beklageligt~~ ^{betænkeligt}, at det ellers så aktive radioråd har holdt sig passiv og undladt at ~~påpege~~ ^{kritisere} den antisovjetiske, ensidige fremstilling i radio og tv-avis.

- - -

Landsforeningen Danmark-Sovjetunionen har siden vært sidste hovedbestyrelsesmøde især været i offentlighedens søgelys grundet på vor indsats ved festlighederne om 30-året for fascismens nederlag. Dette skete med offentlige arrangementer og en sovjetisk veterandelelegation, hvis ophold på Bornholm i høj grad har støttet den nystiftede forening.

Herudover synes det, som en glædelig tendens at hele landet i voksende grad inddrages under vore aktiviteter, dels ved udstillingsvirksomheden, ^(navn) der er i betydelig fremgang, ^{afp.} dels ved rejsevirksomheden, som glædeligt ofte koncentrerer sig om studier af konkrete sovjetiske faglige områder.

Tendensen mod større landsspredning passer fint sammen med den ny oplysningsform, vi prøvede sidste år: sovjetiske kulturdage. Et initiativ, der videreføres i år med kasakiske kulturdage i november. ^{afholdes} Allerede nu er det givet at foreningen også i 1976 vil fortsætte med sådanne arrangementer.

Noget helt nyt har også det seminar, der har været afholdt i Litauen været. Også her en god landsdækkende repr. Allerede nu foreligger skitsen til næste års samarbejdsplan. Og selvom detaillerne her er opmuntrende må vi erkende, at det vigtigste sovjetiske initiativ overfor vor forening ikke rummes i dokumentet. Netop nu har Sovjetunionen erhvervet Dansk Idrætsforbunds tidligere bygning i Vestre Voldgade i den hensigt at skabe en sovjetisk kulturinstitution. Landsforeningen forhandler om at ~~ikke~~ stå som formidler af sådanne kulturelle indsatser, hvor det da samtidig blev naturligt, at vi fik kontor, bibliotek osv. i bygningen. Personligt betragter jeg det som meget lykkeligt at Sovjetunionen herved undgår at stå for et "kulturinstitut" af den art, som ofte nok har vist sig at forblive fremmed overfor den danske offentlighed.

Det er klart, at ~~ikke~~ indretningen og disponeringen af det fremtidige arbejde i nogen grad vil påvirke Landsforeningens arbejde i den kommende tid. Det er således årsagen til, at vi afstår fra egen filmvirksomhed i dette efterår, mens foredragsvirksomheden opretholdes i samme omfang som tidligere.

- - -

Organisatorisk har den mellemliggende periode været præget af en yderst sørgelig begivenhed, idet vor gode og trofaste ven, medlem af arbejdsudvalget Max Kapland er afgået ved døden. Hans indsats for sovjetisk film har været af bestående betydning, og hans aldrig svigtende interesse for Sovjetunionen har betydet meget for vor forening.

I Max Kaplands sted er Anne Lund indtrådt i arbejdsudvalget.

Ved dette hovedbestyrelsesmøde skal deltagerne tage beslutning om endnu en ændring i ledelsen. Grundet på overvældende arbejde har jeg besluttet at trække mig tilbage som formand for Landsforeningen, idet jeg dog gerne fortsætter i arbejdsudvalget og i det hele taget mig til disposition.

Det er ikke nogen pludselig afgørelse og jeg vil ~~stærkt~~ betone at den ikke dækker over nogensomhelst modsætning i arbejdsudvalget eller med det ansatte personale.

I arbejdsudvalget har vi længe drøftet, hvorledes foreningen mest smidigt gennemløber den kommende vigtige periode og har derfor rettet henvendelse til precidiets formand Mrs. Lannung om han ville indtræde som formand, hvis hovedbestyrelsen opfordrede ham dertil. Mrs Lannung er jo ikke nogen ukendt person for de tilstedeværende og personligt anser jeg, at foreningen ved et sådant valg ville hædre ham helt efter fortjeneste.

- - -

Tillad mig da i forbindelse med min afgang at sige nogle ord om foreningens udvikling i de syv år, hvor jeg har stået som formand. Internt har de været kendetegnet ved det bedste og mest åbne samarbejde, hvor jeg vil rette en særlig tak til Ingmar Wagner, hvis fortjeneste det er, at Landsforeningen ~~har gennemløbet en sådan udvikling.~~ *nu står som landets største og mest aktive venskabsforening.* Men han har været godt hjulpet af de øvrige arbejdsudvalgsmedlemmer. De har fået hver sit speciale Erik Stahl med biblioteket, Erik Nilsson med kontakt til de kollektive medlemmer og vor kasser Søren Madsen med det utaknemmelige hverv at administrere i en inflationstid.

På kontoret har vi i denne periode fået en dygtig stab med Ulla Lyngbæk, Vibeke Jørgensen, Karin og Verner.

De har været godt hjulpet af vore trofaste aktivister. *Om samarbejdet med foreningen USSR-D.*

... og så erfaringerne udadtil. Da jeg begyndte som formand i Landsforeningen startede faktisk en læreperiode for mig selv. Jeg blev konfronteret med vidt forskellige sider af det sovjetiske samfund, deltog i møder om alle mu-

5.

lige, men betydningsfulde enner. Jeg kom til at møde mange mennesker og opleve sovjetiske mennesker i mange situationer. Alt dette har langsomt grundmuret den overbevisning, at det sovjetiske samfund bygger på tre støtter: freden, socialismen og ansvaret for mennesket.

Når vi tager forholdene i verden i betragtning, anser jeg i dag endnu mer end for syv år siden at denne forening repræsenterer noget meget vigtigt, ja, noget helt afgørende for Danmark. Kontakten og venskabet med Sovjetunionen vil bestemme Danmarks fremtid. Vi har slet ikke råd, menneskeligt og materielt, til at stå som tavse tilskuere når reaktionære og krigeriske kræfter ønsker at sprede folkehæd. Der findes blandt os her i denne kreds ingen, som mangler kendskab til disse mørke kræfter. Men til gengæld heller ingen, der mangler kendskab til alt det opløftende, positive og fremadrettede kontakten med sovjetiske mennesker og Sovjetunionen som sådan betyder.

Disse år som formand har været en stor, livsbekræftende oplevelse som jeg under ingen omstændigheder ville have været foruden.